

معلومات برای بیماران در باره توبرکلوز یا سل (03/05/2016)

خبرنامه داکتران معالج امراض عفونتی

شما چرا شما این ورق معلومات را بدست می‌آورید؟

شما به مرض سل یا توبرکلوز مبتلا هستید و یا اینکه گمان برده میشود که شما مبتلا به مرض مذکور باشد و به همین دلیل نیازمند معالجه می‌باشید. این ورق حاوی معلومات در باره توبرکلوز، طرز معالجه آن و اینکه شما چه کاری را باید انجام بدهید، میباشد.

توبرکلوز چیست؟

توبرکلوز یا سل (که همچنان به نام های TBC و Tb نیز یاد میشود) یک مرض عفونتی است که مسبب آن یک باکتری بنام (*Mycobacterium tuberculosis*) میباشد. توبرکلوز معمولاً باعث سینه و بغل میگردد ولی حتی قسمت های دیگر بدن مانند غدد لنفاوی، پرده جنب، اسکلیت، مغز و یا گرده هارا نیز میتواند تهدید نماید. معمولاً علائم و نشانه های این بیماری بعد از سرایت به زمانی زیادی (ماه ها و یا سال ها) نیاز دارد تا خود را مشهود سازد. این بیماری نزد اطفال و یا افرادی که بدن شان از معافیت ضعیف برخوردار است میتواند به زودی رشد نموده به وخامت زیاد بگراید.

چطور یک شخص به توبرکلوز یا سل مبتلا میشود؟

این بیماری از افرادی که توبرکلوز را در شش ها و یا مجرای تنفسی شان دارند، به دیگران سرایت میکند. باکتری میتواند از طریق هوا سرایت نماید. طوری که نخست شخص مبتلا به توبرکلوز در داخل اتاق سرفه میکند و سپس دیگران همان قطرات کوچک که در فضای داخل اتاق وجود دارد و حاوی باکتری ها میباشد را تنفس میکنند. عمدتاً توبرکلوز از طریق تماس نزدیک و دوما در سرایت میکند. به همین دلیل معمولاً افرادی که در عین منزل/اتاق با شخص مبتلا به توبرکلوز بسر میبرند، بیشتر در معرض سرایت این بیماری قرار دارند. بیماری میتواند از والدین به فرزندان و همچنان حتی در دوستان نزدیک نیز سرایت کند. کمتر واقع میشود که سرایت این بیماری در جریان تماس های کوتاه و موقتی مثلاً در محل کار یا هم در مکتب صورت بگیرد.

چگونه یک شخص میتواند پی ببرد که مبتلا به توبرکلوز یا سل شده است؟

علائم معمولی کم شدن وزن، سرفه درازمدت، عرق کردن از طرف شب و تب میباشد. البته نوع ناراحتی بستگی به این نکته دارد که باکتری های توبرکلوز در کدام قسمت بدن جا گرفته است. موجودیت توبرکلوز در مجرای تنفسی معمولاً موجب سرفه های درازمدت میگردد. ناراحتی های دیگر میتواند تورم یا پندیدگی (توبرکلوز در غدوات) یا درد (توبرکلوز در اسکلیت یا بطن) باشد. علائم توبرکلوز نزد هر شخص فرق کرده بستگی به این دارد که چه مدتی شخص، مریض بوده است - از حالت کاملاً صحتمند بودن تا زمانی که شخص شدیداً مریض بوده است.

توبرکلوز یا سل چقدر ساری میباشد؟

میزان سرایت توسط افرادی مبتلا به توبرکلوز در شش ها، در صورت مشاهده شدن باکتری در بلغم نزد شان، تا قبل از آغاز تداوی خیلی زیاد میباشد. از همان هفته های نخستین تداوی میزان سرایت کاهش مییابد. افرادی که توبرکلوز را در خارج از شش ها و یا هم در مجرای تنفسی شان دارند، سرایت کننده نمیباشند. توبرکلوز از نزداطفال تقریباً هیچگاهی به دیگران سرایت نمیکند. توبرکلوز از طریق لباس و یا دیگر اشیا سرایت نمیکند. همچنان این بیماری در فضای آزاد نیز سرایت نمیکند.

آیا توبرکلوز خطرناک است؟

هرگاه توبرکلوز تداوی نگردد باکتری ها میتوانند خود را پخش نموده ارگان های دیگر بدن را مورد حمله قرار بدهند. توبرکلوزی تداوی نشده میتواند منجر به صدمات بزرگ گردیده و بعضاً حتی تهدیدی برای زندگی باشد. اطفال کوچک و اشخاصی دارای معافیت ضعیف با خطر بزرگی روبرو اند که مبتلا به بیماری شدید توبرکلوز شوند. افرادی که در مجرای تنفسی شان توبرکلوز دارند میتوانند دیگران را به این بیماری آلوده سازند.

توبرکلوز چگونه تداوی میشود؟

توبرکلوز توسط ادویه که باکتری های مسبب این بیماری را از بین میبرد تداوی میشود. تداوی درازمدت بوده و در جریان ماه های متعدد ادامه مییابد. اجرا و تعقیب برنامه تداوی که توسط داکتر ارائه میگردد، از اهمیت زیادی برخوردار میباشد. برخی دارو ها باید در شکم خالی (معمولاً یک ساعت قبل از ناشتای صبح) خورده شود. این نکته نیز مهم است که خوردن تابلیت ها در جریان تداوی فراموش نگردد. مطابق تجویزات داکتر معالجتان عمل نمائید. سهل انگاری در جریان تداوی میتواند مقاوم شدن باکتری ها را موجب گردد که این کار تداوی را دشوارتر میسازد. ادویه در برابر توپرکلوز هم مانند ملاقات های مجدد (نزد داکتر) رایگان میباشد.

شناسایی مبتلایان - چه معنی دارد؟

شناسایی افرادی که مبتلا به مرض سل یا توپرکلوز میشوند از اهمیت زیادی برخوردار است. قسماً برای کاهش یافتن خطر آسیب ناشی از این مرض (که در بالا ذکر شده است) و قسماً هم برای جلوگیری از تکثیر عفونت به دیگران. به این دلیل شما که مبتلا به توپرکلوز هستید باید بگوئید که کی ها را ملاقات نموده اید، یا کی ها در مجاورت شما قرار داشته اند که میتوانند خود آلوده شده باشند و یا شما را آلوده ساخته باشند. یک شخص میتواند آلوده باشد ولی با آن هم ضرور نیست او مریض باشد.

این که توپرکلوز در "قانون حفاظت در برابر امراض عفونتی" گنجانیده شده است به چه معنی میباشد؟
وقتی شما مصاب به توپرکلوز هستید باید طوری زندگی نمائید که باعث آلوده ساختن دیگران به این مریضی نشوید.

شما که مبتلا به این مریضی هستید، یا احتمال میروید که مبتلا به آن باشید، باید **دساتیر و تجویزات رفتاری** که از طرف داکتر معالج برای تان داده شده است را **تعقیب نمائید**.

- شما که مبتلا به توپرکلوز که یک مرض ساری میباشد، هستید
- ممکن است مجبور باشید به اینکه در شفاخانه تحت مراقبت قرار بگیرید،
- اجازه رفتن به کار، مکتب یا فعالیت های که در اوقات فراغت به آن میپردازید را تا هنگامی نداشته باشید که به کمک تداوی کاملاً صحتیاب شده و داکتر تان مطمئن گردد که شما باعث آلوده شدن دیگران نمیگردید.
- در صورتی تقاضای داکتر باید به ملاقات مجدد نزد او حاضر شوید.
- در صورت نقل مکان کردن باید به داکتر معالجتان اطلاع بدهید.

اگر شما کدام برنامه و تجویزات رفتاری را دریافت نموده اید و فکر میکنید نادرست است، در این صورت شما میتوانید با داکتران امراض عفونتی در شورای ولایتی تان داخل تماس شوید.

آیا میخواهید در این مورد بیشتر بدانید؟

معلومات بیشتر در باره توپرکلوز یا سل را میتوانید در اینجا یافت کنید:

www.1177.se

www.folkhalsomyndigheten.se